

Kerülj képbe!

– Utcai művészet a kultúráért

A „Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás” EFOP-1.3.1-15-2016-00001 kiemelt projekt szakmai gondozásában mintaprojektként valósul meg Salgótarjánban a „Kerülj képbe! - Utcai művészet a kultúráért” című projekt. A program megvalósításában hármasszoros konzorciumban működik együtt: a Salgótarjáni Közművelődési Nonprofit Kft., a Dornay Béla Múzeum és a Balassi Bálint Megyei Könyvtár. A projekt alapvető célja Salgótarján kultúrájának felújítása, amelyhez eszközként szolgál a közösségfejlesztést, önkéntesség és az esélyegyenlőség. A mintaprojektről a Salgótarjáni Közművelődési Nonprofit Kft. képviselőjében Kelemen Tímeával beszélgetünk.

Balogh Vivien: Kérlek, mutasd be a projektet, hogyan indult el a kezdeményezés?

Kelemen Tímea: A csapatunk a múlt év végén találkozott a Cselekvő közösségek program mintaprojekt felhívásával. Felhívásunkat beleolvastunk és rögtön elnyerte a tetszésünket, mivel kreatív, inno-

vatív ötleteket keresnek, így nem volt kérdés, hogy jelentkezünk. Azonnal össze is hívtunk egy stáb megbeszélést és gondolkodni kezdtünk, hogy milyen akciót valósítsunk meg. Felkerestük a Dornay Béla Múzeumot és a Balassi Bálint Megyei Könyvtárat, partnerséget ajánlottunk számukra és megosztottuk velük az ötletünket. Mind a két intézmény nagyon pozitívan állt a tervünkhöz, és rövid időn belül meg is kezdtük a közös munkát. Korábban már több alkalommal működöttünk együtt városi rendezvényeken, jó és aktív kapcsolatban állnak egymással az intézmények. Ilyen alapokkal kezdődött el ismét a közös munka, amihez csatlako-

zott a Sakkozzuk ki!- akciócsoport is. Kettős szerepben vagyunk, mivel mi is részt vettünk az akciócsoport létrehozásában.

B. V.: Mit tudhatunk, a Sakkozzuk ki!- akciócsoportról?

K. T.: Mi egy baráti társaságként alakultunk, és már négy éve működünk Salgótarjánban. Kezdetben 10-12 ember kezdett el foglalkozni a helyi problémákkal, kötetlen, informális csoportként. Egy éve lettünk hivatalos formában is egyesület. Az alapgondolatunk az volt, hogy mutassunk példát a helyieknek, hogyan tudunk a sorunkon javítani, tenni magunkért és egymásért. Emellett szeretnénk volna azt a korlátot átlépni, hogy ne csak beszéljünk a nehézségekről és a problémákról, hanem végre tegyünk is ellenük. Az első alkalommal megvalósított akcióban a szűk kis csoportunk dolgozott, a résztvevők köre személyes kapcsolatok mentén szerveződött. Néhány alkalom után egyre többen és többen csatlakoztak hozzánk. Az egyik akciónk során egy régi iskola utcafrontra néző falára szerveztünk közösségi festést az itt élőkkel

első körben az ismerkedés, saját elvárások megfogalmazása, önismeret, együttműködés erősítése témaköröket beszéltek át. A találkozó azzal zárult, hogy összeszedtük, ki mit tud hozzátenni, milyen szerepet tud vállalni a közös munkában. A további alkalmakon feladattervet állítottak össze, később pedig kicsoportok alakultak szakterületek és kompetenciák szerint. Közösen választottuk ki a helyszínt, egy vasúti aluljárót. Az alap gondolat az volt, hogy kedves üzeneteket jelenítünk meg az aluljáró falain, hogy az ide látogatókat ezzel fogadjuk. A másik jelentős célkitűzésünk egy olyan szabadtéri, állandó kiállítás megvalósítása lesz, amely helyi fotósok képeit gyűjti össze. A képek kiválasztásánál fontos szempont, hogy pozitív értékeket képviseljenek és bemutassák Salgótarján értékeit.

A projekt részeként a vállalkosaink között szerepelt, hogy informális találkozásokat szervezünk, kitelepüléseken, annak érdekében, hogy minél több városlakót bevonjunk a közös munkába. Így jutottunk el a Nógrád megyei fotóklubba, Dornyay Béla Múzeumba és a Balassi Bálint Megyei Könyvtárba.

közösen. A lefestett felületre helyi fényképészek fotóit helyeztük ki, aminek hatalmas sikere volt a városban. Ez az akció inspirálta a mintaprojekt alapját és dolgoztuk ki a szakmai tervünket.

B. V.: *Kérlek, mutasd be a konzorciumban megvalósuló projektet.*

K. T.: A célunk az volt, hogy a városban egy újszerű kulturális teret hozzunk létre, amely egyrészt teret ad a közösségnek, másrészt rendezvények helyszínéként is szolgálhat. Ezzel párhuzamosan létre akartuk hozni Salgótarján második szabadtéri kiállítását. A szakmai tervünket elfogadták, és bele is vágtunk a munka első szakaszába, ami a közösségfejlesztéssel indult. Kezdetben közösségi interjúkat készítettünk helyi lakópatriótákkal, akik kötődnek a városhoz és tenni is akarnak érte. Összesen 31 személyes interjú készült, amelyekben fontos szempont volt, hogy fiatalokat, idősebbeket, szakembereket és önkormányzat képviselőit is megkérdezzünk. Ezt követően kielemeztük a kapott válaszokat, amelyekből nagyon érdekes eredmények születtek. Nagyon sokan megfogalmazták helyi problémaként, hogy a lakosság

depresszív nem akarnak kimozdulni, nem aktívak, nehéz bevonni a lakosokat a különböző programokba, nincs összefogás az itt élők között. A megkérdezettek szerint is, a megoldás abban rejlik, hogy az aktívan cselekvőket, tenni akarókat össze kell fogni. Ez azért is volt fontos számunkra, mert megerősített minket abban, hogy jó úton járunk és szükség van erre a kezdeményezésre. Az interjúkat követően közösségi workshopokat szerveztünk az interjú alanyainak. Mindezidáig három alkalommal találkoztunk. Az első alkalom csaknem 30 résztvevővel zajlott,

Fontosnak tartom kiemelni, hogy a média nagyon jelentős partner ebben a folyamatban, rádiós és tévés interjúkat is adunk a kezdeményezés kapcsán. A projektnek köszönhetően felpeszduült az élet a városban, mindenki támogatta a munkánkat!

B. V.: Mit tanácsolnál hasonló jellegű, konzorciumban dolgozó intézményeknek?

K. T.: A partnerség elején volt bennünk egy kis félelem, a kiválasztott célok miatt. De ahogy azt már említettem, helyben rendszeresen és jól működünk együtt. A projekt igazi ereje abban rejlik, hogy a három intézményben szakmai tapasztalata adódik össze, ami fantasztikus dolgokra képes. Nehéz megújulni, de ha új szereplők jelennek meg a munkába közösen tudunk megújulni és inspirálni egymást, és egy nagyszerű dolgot, programot létrehozni, ami teljes mértékben a helyiek igényeit szolgálja ki.

Mivel egy sokszereplős partnerségről van szó, a megfelelő kommunikáció és a folyamatos

kapcsolattartás elengedhetetlen. A haladás érdekében minden egyes résztvevőnek minden munkafolyamatot át kell látnia, mindenki tudja, mikor-mi történik, ezáltal jön létre egy valódi csapat és ebből valódi közösség. A kommunikációhoz szorosan kapcsolódik, hogy merjünk beszélni a nehézségekről, félelmekről, az őszinteség a kulcs. Az együttműködő intézményekben meg kell találni a kulcsszereplőket, azokat a munkatársakat, akik lelkesek, ott akarnak lenni és szeretnék csinálni is azt meghatároztunk, ezáltal talán még több kollégát be lehet vonzani. A feladatok elvégzésével kapcsolatban – úgy gondoljuk – fontos a tiszta, egyértelmű feladat leosztás.

B. V.: A *Kerülj képbé!* – projekt célkitűzései között kiemelten szerepel a közösségfejlesztés és jelentős mértékben alapoztok az önkéntesre, hogyan jelennek meg ezek a projektben?

K. T.: A közösségépítés egy összetett és hosszú folyamat, fontos, hogy érdeklétté tegyük az embereket, elinduljon bennük egyfajta tenni akarás érzése. Ha már a közösség aktív tagja, akkor sem szabad hátradólni, dolgozni kell azért, hogy benne maradjanak a csapatban, ezért is nélkülözhetetlen, hogy tiszta célokat fogalmazzunk meg, ha ezek megvannak, akkor a résztvevők elköteleződnek. Kiemelten fontos éreztetni, hogy egytől egyig mindenki fontos tagja a csoportnak, mindenki kapjon feladatot és felelősséget, számítson a véleménye! Az önkéntesség szempontjából a legfontosabb erény a türelem, minél többekhez eljut a hír, annál többen és többen fognak csatlakozni.

B. V.: Hogyan tovább, a projekt végeztével tervezitek-e a további közös munkákat?

K. T.: Mi alapvetően sosem csak projekteken gondolkodunk, és ez erre a kezdeményezésünkre is igaz. Ha túl vagyunk az akción biztosan lesz folytatás és nem engedjük el egymás kezét, cselekvő közösségünk nem fog feloszlani, már most vannak ötletek a jövőre nézve, de ezekről egyelőre még nem szeretnék beszélni.

KELEMEN TÍMEA – Salgótarjánban született, itt nőtt fel, itt tanult és jelenleg is a nógrádi megyeszékhelyen dolgozik. A Zsigmond Király Egyetem kommunikáció és művelődésszervező szakán végzett 2010-ben, majd a Salgótarjáni Városi Televíziónál kezdett dolgozni szerkesztő-riporterként. 2014-ben alapította meg a „Sakkozunk ki!”- akciócsoportot, amelynek jelenleg az alelnöki teendőit látja el az akciócsoport korábban elnyerte az Önkéntes Központ Alapítvány, az „Év közösségi kezdeményezése” címét, de az Új Nemzedék innovációs díját is megkapta. „Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás” salgótarjáni mintaprojektjében a fő pályázó Salgótarjáni Közművelődési Nonprofit Kft.-t és a „Sakkozunk ki!” - akciócsoportot is képviseli.